

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОДУКТ ЯК ОДИН ІЗ РІЗНОВИДІВ ВПЛИВУ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

INVESTMENT PRODUCT AS ONE OF THE DISTINCTIVE INFLUENCES ON THE ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

У статті визначено поняття інвестиційного продукту. Розглянуті основні види інвестиційного продукту та шляхи отримання вільних коштів підприємства для здійснення інвестиційної діяльності. Досліджено вплив придбання інвестиційного продукту на покращення виробничих потужностей, потенційну продуктивність, економічну ефективність та якість виробництва підприємства, а також на можливий подальший розвиток підприємства загалом. Висвітлено основну сутність інвестицій та інвестиційних витрат.

Ключові слова: інвестиційний продукт, інвестиції, інвестиційні витрати, інвестиційна діяльність.

В статті определено понятие инвестиционного продукта. Рассмотрены основные виды инвестиционного продукта и пути получения свободных средств предприятия для осуществления инвестиционной деятельности. Исследовано влияние приобретения инвестиционного продукта на улучшение производственных мощностей,

потенциальную производительность, экономическую эффективность и качество производства предприятия, а также на возможное дальнейшее развитие предприятия в целом. Освещена основная сущность инвестиций и инвестиционных расходов.

Ключевые слова: инвестиционный продукт, инвестиции, инвестиционные расходы, инвестиционная деятельность.

The article defines the concept of an investment product. The main types of investment product and ways of obtaining free means of the enterprise for realization of investment activity are considered. The influence of purchase of an investment product on the improvement of production capacities, potential productivity, economic efficiency and quality of the enterprise production, as well as on the possible further development of the enterprise as a whole, is investigated. The main essence of investments and investment expenses is covered.

Key words: investment product, investments, investment expenses, investment activity.

УДК 330.322

Андрющенко І.Є.

д.е.н., професор
Запорізький національний технічний
університет

Окунь А.О.

студент
Запорізький національний технічний
університет

Постановка проблеми. Розвиток українських підприємств сьогодні відбувається в складних і нестабільних внутрішніх і зовнішніх умовах. З одного боку, порушення територіальної цілісності, втрата контролю над частиною промислового комплексу (потенціалу) країни, переважання сировинного складника у виробництві й експорті відповідно, використання фізично і морально застарілого обладнання, низький рівень освоєння інновацій, з іншого – глобалізаційні процеси, які змушують змінювати суб'єкти господарювання, принципи і завдання ведення бізнесу, введення нових методів розвитку підприємства загалом, щоби бути конкурентними як на внутрішніх, так і на зовнішніх ринках. Все це вимагає пошуку нових підходів до ведення господарської діяльності і ще більше актуалізує необхідність мобілізації і використання інвестиційних ресурсів, які в кінцевому результаті забезпечили і прискорили б економічний розвиток вітчизняних підприємств. У таких умовах інвестування залишається одним з можливих методів покращення прибутковості підприємств та забезпечення стабільності на майбутнє.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченням питання інвестиційного продукту та інвестиційної активності підприємства для поліпшення потенціального розвитку підприємства й отримання додаткового прибутку займалося багато вчених, таких як І. Бланк, С. Захарін, О. Ємельянов, І. Манасенко, Ю. Капітанець, О. Охріменко,

Т. Товт, Я. Шевцов, О.М. Ястремська, О.І. Амоша, Г. Бірман, Ю. Ткаченко, В.Д. Шапіро, У. Шарп.

Аналіз літературних джерел показав, що питання перспектив покращення інвестиційної діяльності та залучення інвестицій у підприємства не дістали належного висвітлення та залишаються актуальними, що дає можливість для подальшого більш детального розгляду та вдосконалення як у науковому, так і в практичному розрізах.

Постановка завдання. Метою статті є більш детальне вивчення інвестиційного продукту та його впливу на покращення виробничих потужностей, потенційну продуктивність, економічну ефективність та якість виробництва підприємства загалом.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інвестиційний продукт – це продукт, пропонований інвесторам на основі базового цінного паперу або групи цінних паперів, який купують із розрахунком на отримання сприятливого доходу. Інвестиційні продукти на основі широкого спектру цінних паперів охоплюють широкий спектр інвестиційних цілей.

Інвестиційні продукти доступні для індивідуальних та інституційних інвесторів. Інвестори використовують інвестиційні продукти для досягнення різних інвестиційних цілей і завдань. Широкий спектр інвестиційних продуктів наявний в інвестиційному всесвіті, щоб допомогти інвесторам досягти короткострокових і довгострокових інвестиційних цілей. Загалом інвестори купують інвестиційні продукти для підвищення потенціалу свого капіталу і розподілу доходів [1].

Оцінка капіталу та розподіл доходів є двома стандартними класифікаціями інвестиційних продуктів. Деякі інвестиційні продукти купуються інвестором насамперед для того, щоб їх потенціал зростав або підвищувався в ціні з плином часу з урахуванням зазначених факторів зростання. Інші інвестиційні продукти можуть мати додатковий дохідний компонент. Інвестиції з фіксованим доходом, такі як облігації та Об'єднані фонди облігацій, пропонують інвесторам можливість придбати актив, який може збільшитися у вартості, а також виплачувати фіксовані процентні платежі або розподіл капіталу. Інші інвестиційні продукти, що приносять дохід, включають акції, що виплачують дивіденди, інвестиційні трасти з нерухомості. Сучасна портфельна теорія припускає наявність у інвестора диверсифікованого портфеля інвестицій, що включає різні інвестиційні продукти, для отримання оптимального співвідношення ризику та прибутковості інвестицій [3].

Акції та фондові фонди – фондові інвестиції, що являють собою акціонерну власність, яка публічно торгується в компанії. Компанії випускають акції в межах режиму залучення капіталу, який фінансує діяльність компанії. Інвестиції в акції мають різні перспективи зростання і зазвичай аналізуються на основі таких характеристик, як передбачуваний майбутній прибуток і співвідношення ціни і доходу. Запаси можна класифікувати за різними категоріями. Акції також можуть пропонувати дивіденди, додаючи компонент виплати доходу до інвестицій. Фондові фонди – це загальний інвестиційний продукт, який включає диверсифікований портфель акцій, керований портфельним менеджером з конкретною метою [2].

Облігації є одним із найбільш відомих продуктів із фіксованим доходом. Вони можуть бути запропоновані урядами або корпораціями, а також випускаються в межах режиму залучення капіталу компанії. Облігації дають інвестору відсотки у вигляді купонних виплат і погашення основного боргу в кінці терміну. Інвестори також можуть інвестувати у фонди облігацій, які включають портфель облігацій, керований керуючим портфелем для різних цілей. Облігації та фонди облігацій, як правило, класифікуються за кредитним рейтингом, який дає уявлення про їхню структуру капіталу і спроможності робити своєчасні платежі.

Деривативи – це інвестиційні продукти, які пропонуються на основі руху певного базового активу. Опціони Put або call на акції і ф'ючерси, засновані на русі цін на сировинні товари, є одними з провідних похідних інвестиційних продуктів на ринку [4].

На інвестиційному ринку інвестиційні продукти можуть бути структуровані різними способами. Таким чином, у інвесторів є широкий вибір варіантів на додаток до покупки інвестиційного продукту, орієнтованого на рух одного цінного паперу. Струк-

туровані інвестиційні продукти можуть включати взаємні фонди, біржові фонди, фонди грошового ринку, ануїтети і багато іншого. У США і в усьому світі інвестиційні продукти високо регулюються, вимагаючи істотної документації для надання інвесторам докладного розуміння інвестиційних продуктів, для яких вони можуть інвестувати [1].

Ведення інвестиційної діяльності, а саме придбання інвестиційного продукту підприємством в майбутньому, дає можливість вирішити важливі питання, а саме:

- сприяння поточному попиту на капітальні товари, тим самим збільшуючи внутрішні витрати;
- збільшення основи продукції, тим самим збільшуючи виробничу потужність підприємства;
- модернізування виробничих процесів, тим самим підвищуючи економічну ефективність підприємства;
- скорочення потреби в робочій силі на одиницю продукції, що потенційно веде до підвищення продуктивності і зниження зайнятості;
- можливість виробляти нові і поліпшені продукти, збільшуючи додану вартість у виробництві;
- включення в себе міжнародних інновацій світового класу і стандартів якості, скорочуючи розрив із більш розвиненими країнами і сприяючи експорту та активній участі в міжнародній торгівлі.

Хоча накопичення капіталу відбувається в багатьох інституційних секторах економіки, а саме фірмах, домашніх господарствах, державному секторі та інших, у бухгалтерському обліку використовується більш вузьке визначення [6].

Інвестиції – це просто нове накопичення капіталу в бізнесі, як приватному, так і в державному.

Рух заощаджень та інвестицій відбиває різні аспекти однієї з особливостей руху капіталу між секторами. Ця особливість полягає в тому, що відбувається рух фінансових фондів від виробників споживчих товарів до виробників інвестиційних товарів. Якщо в домашніх господарствах знижується рівень споживання і збільшуються їхні заощадження, виникає об'єктивна необхідність переведення фінансових фондів до виробників інвестиційних товарів. Цей процес регулює фінансовий ринок: збільшуються інвестиції у виробництво засобів виробництва на базі використання інноваційних технологій, відбувається економічне зростання на новій науково-технічній основі, підвищується продуктивність праці, суспільство багатіє [5].

Державні витрати частково спрямовуються на автомобілі та залізниці, інфраструктуру, будівлі, школи, лікарні та інші. Все це – явне накопичення капіталу, корисність якого збережеться з часом. Тим не менше, це досить поширена практика, коли інвестиції в державний сектор вважаються нульовими.

Інвестиції класифікуються за ступенем прямоти, з якою вони пов'язані з поточними і майбутніми продажами:

– запаси готової продукції, напівфабрикатів і сировини в торгових приміщеннях, складах і заводах виробників;

– обладнання для прямого виробництва послуг і товарів;

– транспортні та допоміжні механізми;

– управління та загальний фонд непрямих працівників і управління;

– будь-які довгострокові поліпшення в цих елементах;

– промислові підприємства і будівлі.

У сучасному світі інвестиції в нематеріальні активи набувають усе більшого значення, як у ситуації з витратами на дослідження і розроблення, людський капітал, програмне забезпечення та інші сфери.

Фінансові інвестиції в акції, зобов'язання та інші фінансові інструменти не розглядаються як «інвестиції» ні в макроекономічному сенсі, ні в бухгалтерському обліку. Те ж саме стосується і обмінів нерухомістю вживаних будівель, як житлових, так і нежитлових.

Під час розгляду питання про створення і поширення інновацій на основі інвестицій необхідно проводити найважливішу відмінність між взаємодоповнюючими інвестиціями і конкурентоспроможними інвестиціями [7].

На рівні компаній інвестиції визначаються очікуваними вигодами, а також засобами з погляду як наявності, так і вартості (відсоткова ставка).

Вигоди пов'язані з наслідками інвестицій з погляду збільшення доданої вартості, зниження витрат, збільшення виробництва, підвищення конкурентоспроможності. Отже, очікується, що прибуток буде вищим. Значення з плином часу цих вигод і прибутку порівнюються з інвестиційними витратами.

Тимчасова структура витрат і доходів буде мати важливе значення під час прийняття рішення про те, здійснювати інвестиції чи ні. Зокрема, термін окупності, протягом якого інвестиції покриваються нарахованим прибутком, є важливим орієнтиром для правил великих пальців.

У багатьох процесах і процедурах прийняття рішень вартість вигод із плином часу буде дисконтуватися за допомогою суб'єктивної ставки дисконтування для обліку тимчасової відстані і невизначеності. В інших ситуаціях рішення буде ґрунтуватися на більш стратегічних і життєво важливих аргументах. Нове бачення конкурентного середовища та глобальних тенденцій може привести до інвестування в несподівані напрямки.

Діючі Конвенції про терміни позик та облігацій у поєднанні з періодами окупності різних видів інвестицій у різних секторах пов'язані з тим, що негайна прибутковість і покриття від стохастичних змін чистого прибутку від інвестицій можуть бути досягнуті шляхом отримання кредиту на

період, який значно перевищує період окупності інвестицій. Таким чином, фіксована виплата за період стає систематично нижчою від чистого прибутку навіть під час негативних шоків. Цей механізм, тонка настройка якого включає рівень процентної ставки, середнє значення, дисперсію та автокореляції чистих вигод, є дуже потужним у стимулюванні інвестицій із короткостроковою окупністю, особливо коли процентні ставки високі, а дисперсія висока, пригнічуючи довгострокові інвестиції [8].

Якщо підприємство здійснює інвестиційну діяльність і бачить доцільність вкладання коштів у певний конкретний інвестиційний проект, першим і найголовнішим питанням, яке постає перед керівництвом підприємства, є пошук вільних коштів для здійснення інвестиційної політики.

Кошти для інвестування можна отримати завдяки таким пунктам:

1. Самофінансування за рахунок:

– накопиченого прибутку;

– вливання нового фінансового капіталу від власників;

– амортизації, тобто бухгалтерського обліку минулих інвестицій, що розглядається зараз як поточні витрати, але не відповідає поточним витратам;

– розширення власного капіталу новими акціонерами, як це відбувається з родичами, що здійснюють грошові перекази на домашній бізнес.

2. Кредити банків та інших фінансових установ:

– довгостроковий кредит під фіксовану або змінну процентну ставку в національній або іноземній валюті;

– короткостроковий кредит;

– мікrokредит у разі дуже малого бізнесу.

3. Фінансування ринку капіталу через емісію зобов'язань, а також через емісію акцій на фондовому ринку (первинний ринок). Наступні коливання цін не роблять прямого впливу на фінансування фірми. Однак правильно і те, що нові емісії акцій часто вимагають позитивно орієнтованих ринків капіталу.

4. Стартовий капітал і капітал розширення для нових фірм, наданий венчурними капіталістами і фондами прямих інвестицій.

5. Державні кошти і стимули для інвестицій з боку міжнародних, національних, регіональних та місцевих установ.

Однак емпіричні дані мікроданих показують, що інвестиції на мікрорівні є нечастими і кусковими. Є періоди, в які фірми вирішують не інвестувати, і періоди великих інвестиційних епізодів.

Інвестиційні витрати – це ставка на майбутнє. Якщо ставка втрачена, продукт не знаходить прибуткового ринку, і більша частина інвестиційних витрат виявляється безповоротною вартістю, яка не може бути відновлена. У крайньому разі інвестиції

незворотні. У поєднанні з реальною невизначеністю необоротність стає досить важливим фактором, що визначає рівень інвестицій в різних галузях [9].

Фактично процентні ставки виконують три різні функції:

- вони впливають на дисконтовану вартість чистих вигод з плином часу;
- вони визначають вартість кредитів від банків і необхідну норму прибутковості для власників і фінансових установ;
- вони задають економічний клімат як фінансовим, так і реальним ринкам.

У всіх трьох функціях більш високі відсотки повинні приводити до більш низьких інвестицій, оскільки поточна вартість вигод буде нижчою, фінансові витрати – вищими, а економічні перспективи – гіршими.

Тим не менше, є інвестиції, які не засновані на процентних ставках. Наприклад, фірми зазвичай мають дуже обмежене число інвестиційних проєктів, реалізуючи їх, коли рентабельність значно вища від нуля. Невелика зміна процентної ставки просто не вплине на кожне інвестиційне рішення, а значить, і на сукупний рівень.

Навпаки, ефект значних змін відсоткових ставок може бути вельми асиметричним: сильне підвищення процентної ставки дійсно може спровокувати падіння інвестиційної динаміки, тоді як аналогічне зниження може не стимулювати інвестиції, якщо відсутні реальні перспективні вигоди [10].

Висновки з проведеного дослідження.

Насичення виробничого потенціалу є ключовим орієнтиром для прийняття фірмами рішень про інвестування. Очікування щодо майбутніх продажів вплинуть на інвестиції, якщо поточної потужності буде недостатньо, щоб відповідати прогнозованому збільшенню обсягів продажів, і фірма зобов'язується виконати всі замовлення. Враховуючи відношення основного капіталу до продажу, необхідні інвестиції (в дуже спрощеному методі оцінки) помножені на нові додаткові очікувані продажі.

Крім того, нові технологічні інновації та необхідність імітувати впровадження інновацій конкурентами можуть також змусити фірми інвестувати у процес розповсюдження, який може бути стимульований сприятливим податковим середовищем, як з погляду податкових пільг, так і з погляду податку на інновації.

Інвестиції в нерухомість, нові розробки й омолодження наявних районів краще розуміються в таких операціях, як відновлення міст.

Накопичені інвестиції з часом приводять до зростання капіталу, відкриваючи шлях до поліпшення умов виробництва.

Виробничі потужності, потенційна продуктивність, економічна ефективність, якість виробництва і процесу будуть збільшені за рахунок правильно

орієнтованих інвестицій. Конкурентоспроможність експорту також повинна підвищитися.

Зайнятість може скоротитися, якщо переважають інвестиції на заміщення робочої сили, а реальний обсяг виробництва зростає менше, ніж фізична продуктивність. Навпаки, інші види інвестицій та економічна ситуація приводять до зростання зайнятості. Якість і склад зайнятості також залежать від напрямів інвестування. Робочі місця значною мірою залежать від широких інвестицій у сектори і технології.

Тому заходи щодо активізації інвестиційної діяльності на підприємствах повинні проводитися на всіх рівнях господарювання. Необхідно намагатися створити сприятливий інвестиційний клімат не тільки для іноземних інвесторів, але й для українських. Пожвавлення інвестиційної діяльності можливе шляхом рішучих, комплексних, швидких, прозорих і послідовних ринкових реформ, а також за допомогою взаємоузгоджених дій керівництва, які пробудять підприємницьку ініціативу, створять конкурентне середовище й нададуть економіці стимулів ефективного розвитку.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» № 1560-XII від 18.09.1991 / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
2. Захарчин Г.М. Планування інноваційної діяльності: альтернативи і етапи / Г.М. Захарчин, Ю.А. Андрійчук // Актуальні проблеми економіки. 2012. № 5(31). С. 169–175.
3. Петренко Л.М. Теоретичні аспекти дослідження інвестиційної діяльності / Л.М. Петренко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Вип. 22, ч. II 2012. URL: [http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/54.pdf](http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/54.pdf).
4. Язлюк Б. Економічний зміст інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств та напрями її трансформації / Борис Язлюк // Наука молода : Зб. наук. праць молодих вчених Терноп. нац. екон. ун-ту. Тернопіль : Економічна думка, 2010. Вип. 6. С. 47–51.
5. Пересада А.А. Управління інвестиційним процесом / А.А. Пересада // URL: <http://ecolib.com.ua/book.php?book=6>
6. Прямі іноземні інвестиції. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Прямі іноземні інвестиції. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Левчук Н.І. Формування та використання інвестиційного ресурсу інноваційного розвитку промислових підприємств / Н.І. Левчук // Проблеми науки. 2011. № 5. С. 15–19.
9. Кравчун О.С. Механізм державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні / О.С. Кравчун // Теорія та практика державного управління. 2012. Вип. 3 (38).
10. В.І. Лебідь, Н.О. Мажаровська, Л.Л. Нескороджена. Господарське право: навчальний посібник. 2-ге видання допов. і перероб. К.: Алерта, 2014. 416 с.

REFERENCES:

1. Zakon Ukrainy "Pro investycijnu dijalnistj" № 1560-XII (1991) [Verkhovna Rada Ukrainy] [Online], available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>. (in Ukrainian)
2. Zakharchyn Gh. M. (2012) Planuvannja innovacijnoji dijalnosti: aljternatyvy i etapy [Aktualjni problemy ekonomiky] S. 169–175. (in Ukrainian)
3. Petrenko L.M. (2012) Teoretychni aspekty doslidzhennja investycijnoji dijalnosti [Naukovi pracj Kirovohradsjkogho nacionaljnogho tehničnogho universytetu] [Online], available at: [http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/54.pdf](http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/54.pdf). (in Ukrainian)
4. Jazljuk B. (2010) Ekonomichnyj zmist investycijno-innovacijnoji dijalnosti pidpryjemstv ta naprjamy jiji transformaciji [Nauka moloda : Zb. nauk. pracj molodykh vchenykh Ternop. nac. ekon. un-tu Ternopilj : Ekonomichna dumka] Vyp. 6. S. 47–51. 9. (in Ukrainian)
5. Peresada A.A. (2014) Upravlinnja investycijnym procesom [Online], available at: <http://ecolib.com.ua/book.php?book=6> (in Ukrainian)
6. Prjami inozemni investyciji (2015) [Online], available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (in Ukrainian)
7. Prjami inozemni investyciji (2016) [Online], available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (in Ukrainian)
8. Levchuk N.I. (2011) Formuvannja ta vykorystannja investycijnogho resursu innovacijnogho rozvytku promyslovykh pidpryjemstv [Problemy nauky] – S. 15–19. (in Ukrainian)
9. Kravchun O.S. (2012) Mekhanizm derzhavnogho rehuljuvannja investycijnoji dijalnosti v Ukraini [Teorija ta praktyka derzhavnogho upravlinnja] – Vyp. 3 (38). (in Ukrainian)
10. V.I. Lebidj, N.O. Mozharovsijka, L.L. Neskordzhena (2014) Ghospodarsjke pravo: navchalnyj posibnyk [2-ghe vydannja dopov. i pererob] 416 s. (in Ukrainian)

Andryushchenko I.E.

Doctor of Economic Sciences, Professor
Zaporizhzhya National Technical University

Okun A.O.

Student
Zaporizhzhya National Technical University

**INVESTMENT PRODUCT AS ONE OF THE DISTINCTIVE INFLUENCES
ON THE ACTIVITY OF THE ENTERPRISE**

An investment is an asset or item acquired with the goal of generating income or appreciation. In an economic sense, an investment is the purchase of goods that are not consumed today but are used in the future to create wealth. In finance, an investment is a monetary asset purchased with the idea that the asset will provide income in the future or will later be sold at a higher price for a profit.

Economic growth can be encouraged through the use of sound investments at the business level. When a company constructs or acquires a new piece of production equipment in order to raise the total output of goods within the facility, the increased production can cause the nation's gross domestic product (GDP) to rise. This allows the economy to grow through increased production based on the previous equipment investment.

In the investment market, investment products can be structured in a variety of ways. Thus, investors have a wide choice of options in addition to buying an investment product oriented on the movement of one security. Structured investment products may include mutual funds, stock exchanges, money market funds, annuities, and more. In the modern world, investment in intangible assets is gaining in importance, as in the case of research and development costs, human capital, software and other areas.

Financial investments in stocks, liabilities and other financial instruments are not considered as "investments" in the macro-economic sense or in accounting. The same applies to real estate exchanges used buildings, both residential and non-residential.

When considering the creation and dissemination of innovation based on investment, it is necessary to make the most important distinction between complementary investments and competitive investments.

At the company level, investment is determined by expected benefits, as well as by means both in terms of availability and cost (interest rate). However, the empirical data of microdata shows that the investments – at the micro level – are infrequent and lumpy. There are periods in which firms decide not to invest, and periods of major investment episodes.

Investment costs are a bet for the future. If the bid is lost, the product does not find a lucrative market, and most of the investment costs are irrecoverable, which can not be recovered. In the extreme case, investments are irreversible. In combination with real uncertainty, irreversibility becomes a very important factor in determining the level of investment in various industries.